

Protestantse
Diaconie
Groningen

DIACONAAAL PRESENT

Beleidsplan 2021 - 2024

College van Diakenen / Stichting Het Groene Weeshuis

Protestantse Gemeente Groningen eindversie 14 december 2020

Inhoudsopgave

1. Onze missie	2
2. Korte terugblik en reflectie	3
2.1 <i>Reguliere relaties</i>	3
2.2 <i>Vernieuwende activiteiten</i>	3
2.3 <i>Samenwerking</i>	4
2.4 <i>Reflectie</i>	4
3. Onze visie voor de toekomst van de Diaconie in Groningen	5
3.1 <i>Uitgangspositie</i>	5
3.2 <i>Visie</i>	5
3.3 <i>Toekomstbeeld</i>	7
3.4 <i>Doelstelling en aanpak</i>	8
Versterken kernfunctie	8
Ontwikkelingsgericht werken	8
Versterken netwerkfunctie	9
Verbinding en doorwerking: naar een ontwikkelagenda	10
4. Beleid inzake vermogen en toekenningen	11
4.1 <i>Vermogenspositie</i>	11
College van Diakenen	11
Protestantse Stichting Het Groene Weeshuis	11
4.2 <i>Beleidslijnen 2021 – 2024 inzake aanwending middelen</i>	11
Meerjarige toezeggingen:	11
Incidentele bijdragen	13
Investeren	13
4.3 <i>Vermogensbeheer</i>	13
Basis	13
Naar de toekomst	14
5. Overig aandachtspunten	15
Kerkelijk Bureau	15
Communicatie	15
Tot slot	15

1. Onze missie

Diaconaat is een belangrijke missie – een bestaansreden - van de kerk. De levende drijvende kracht van het diaconaat is Jezus Christus. Gekomen om te dienen, niet om gediend te worden (Mc. 10, 45). Dienen is in het Grieks 'diakoneoo'. Diakenen is in de eerste plaats een werkwoord: Wij diakenen, wij zijn er om te dienen.

De kernwaarden die daarbij horen zijn barmhartigheid, rechtvaardigheid, duurzaamheid en ontmoeting. Diaconie betekent voor ons recht doen, je laten raken door de nood van de ander en daarnaar handelen. Samen recht doen en recht zetten. En daarin niet alleen oog hebben voor de belangen van onszelf vandaag, maar een duurzame toekomst nastreven voor al onze naasten nu en in de toekomst.

Deze kernwaarden verbinden we met inclusiviteit en wederkerigheid. In een tijd waarin de tegenstellingen tussen rijk en arm steeds groter lijken te worden realiseren we ons eens te meer dat uitsluiting zoveel betekent als: onrecht. Wij willen aan de zijde staan van allen die onrecht ervaren of uitgesloten zijn. We streven ernaar om betekenisvolle relaties aan te gaan met onze naasten in de marge en *met* hen aan het werk gaan, niet slechts *voor* hen. In dit handelen binnen betekenisvolle relaties is van groot belang dat we werken vanuit een diep besef van wederkerigheid. De ander is nooit object van ons handelen.

Zo kan de Diaconie een van de kiemplaatsen worden voor een maatschappelijke transformatie¹.

¹ Vgl Thijs Trom (2020) Diaconaat en de praktijk van inclusie. In: *Handelingen. Tijdschrift voor praktische theologie en religiewetenschap*. Jaargang 47, nr 2, pp 9-15

2. Korte terugblik en reflectie

Nu we voor een nieuwe beleidsperiode staan is het goed om te leren wat de voorgaande beleidsperiode ons bracht. Het vorige beleidsplan omvatte de jaren 2016 tot en met 2019, en werd verlengd met een jaar. Een korte terugblik.

Het College van Diakenen wendde conform haar beleidsplan middelen uit het diaconale vermogen aan voor diverse doeleinden, deels in de vorm van meerjarige toezeggingen, deels in de vorm van incidentele bijdragen. Daarnaast werden enkele vernieuwende lijnen uitgezet.

2.1 Reguliere relaties

Tijdens deze beleidsperiode kende het College van Diakenen een jaarlijkse dotatie toe aan de Vereniging Open Hof. Inmiddels is de Open Hof na een roerige tijd in rustig financieel vaarwater gekomen. De inhoudelijke betrokkenheid bij de Open Hof was minder groot. Een andere vaste ontvanger van dotaties is het missionair diaconaal Centrum het Pand in de Korrewegwijk, dat een bemoedigende groei doormaakte en inmiddels een vaste waarde in de wijk is geworden, en daarmee een nieuwe loot aan de stam van de PGG. Ook ondersteunden we de inzet van INLIA, die zich al 30 jaar inzet voor vluchtelingen en asielzoekers. Door een aantal ook door de overheid ondersteunde projecten is ook hier de financiële nood voorlopig gelenigd. Met de hier gevestigde Protestantse Theologische Universiteit (PThU) zijn afspraken gemaakt over een jaarlijkse bijdrage in het levensonderhoud van buitenlandse studenten, die niet rond kunnen komen. Wie daarvoor in aanmerking komt is aan de PThU.

Tenslotte kende het College in de afgelopen beleidsperiode regelmatig bedragen toe aan enkele bekende organisaties voor specifieke projecten (maar zonder dat daar een meerjarige afspraak over bestaat).

Het College is tevens bestuur van de Protestantse Stichting Het Groene Weeshuis, dat ook het Van Swinderenfonds onder haar hoede heeft. Vanuit de middelen van deze Stichting zijn dotaties gedaan aan vele initiatieven bedoeld ter ondersteuning van jeugd, jongeren en studenten. Zo is onder meer bijgedragen aan de kosten van de formatie ten behoeve van een studentenpredikant. In lijn met de bedoelingen van de schenker van het Van Swinderenfonds zijn bijdragen aan initiatieven op het gebied van kunst en cultuur gegeven. Zo konden we een mooie bijdrage leveren aan de muzikale middagdiensten in het kader van Schoonheid met een Ziel. De bijdragen vanuit de fondsen van Het Groene Weeshuis hadden veelal een incidenteel karakter.

Het College kreeg in de afgelopen beleidsperiode in toenemend mate uit onverwachte hoeken aanvragen voor het geven van een bijdrage. In de loop van de beleidsperiode zijn beleidslijnen ontwikkeld om de vele aanvragen correct te kunnen beoordelen.

2.2 Vernieuwende activiteiten

Het diaconale vermogen werd daarnaast aangewend voor vernieuwende activiteiten binnen de Protestantse Gemeente (in samenspraak met de Algemene Kerkenraad). Hiertoe werd ten tijde van dit beleidsplan een soort 'fonds' Vernieuwingsactiviteiten ingericht. Hiervan is gebruik gemaakt, al waren de verwachtingen vooraf mogelijk wat groter dan de realisatie.

Een belangrijke vernieuwing waaraan kon worden bijgedragen is het project Buurtkerk in de Fontein, een project met een sterk diaconaal karakter.

Het diaconaal predikantschap was een vernieuwing die de diaconie voor eigen rekening nam. Voor een drietal wijkpredikanten waren extra uren beschikbaar. Met name door personele wisselingen is daar niet voor de volle 4 jaar gebruik van gemaakt. Op wijkniveau was sprake van extra diaconale inzet, vooral gericht op netwerkontwikkeling en activiteiten voor de buurt. In het evaluatierapport van de diaconaal predikanten in Zuid is een en ander uitgewerkt. Op stedelijk niveau werd invulling gegeven middels het voorzitterschap van de plaatselijke Raad van kerken.

2.3 Samenwerking

De samenwerking met kerken en organisaties op stedelijk én wijkniveau is goed van de grond gekomen. Het Diaconaal Platform heeft een nieuwe impuls gekregen en agendeert zowel stedelijke als wijkgebonden kwesties. In Missie050 werken we samen met het Evangelisch Contact, de Raad van Kerken en het Diaconaal Platform om onze gezamenlijke presentie in de stad te versterken. Via Heel Groningen Helpt zijn concrete acties uitgevoerd in de coronatijd, samen met reguliere hulp- en welzijnsorganisaties. Ook is een samenwerkingsrelatie opgestart met de Stichting Present.

Naast een toename van (incidentele) aanvragen kregen we ook steeds vaker verzoeken tot het aangaan van samenwerking met diverse nieuwe stedelijke partners. De Protestantse Diaconie beschikt over diaconaal vermogen – een onderscheidend criterium vergeleken bij andere kerkelijke groepen in de stad. De PGG is weliswaar niet de grootste kerkelijke gemeenschap in de stad, maar kent wel een lange traditie in diaconaat. Deze traditie in combinatie met eigen vermogen maakt dat de Protestantse diaconie steeds vaker in beeld komt als samenwerkingspartner voor diaconaal-missionair werk.

2.4 Reflectie

De hiervoor beschreven terugblik heeft ons ertoe gebracht om onszelf als Diaconie de vraag te stellen hoe we onze Diaconale Presentie in onze mooie stad Groningen naar de toekomst vorm moeten geven. De landelijke kerk daagt lokale gemeenten uit het vermogen dienstbaar te doen zijn aan de roeping van de kerk. En daar willen we invulling aan geven. In lijn met de ontwikkelingen die we hebben doorgemaakt in de afgelopen beleidsperiode, en de vragen die vanuit de stad op ons zijn afgekomen, hebben we geconstateerd dat we de Diaconie niet langer als een klassiek goede-doelen fonds willen zien. De vragen die uit de stad en de omgeving op ons afkomen, brengen ons tot het besef dat we een transitie aan moeten naar een meer beleidsmatige wijze van werken.

We zien een trend dat er langzamerhand minder diakenen worden bevestigd. Goed nieuws is dat er wel veel vrijwilligers zijn, al dan niet georganiseerd in een diaconale werkgroep. Het versterken van de verbinding met deze vrijwilligers, en het verbinden van deze vrijwilligers aan de missie van de Diaconie vraagt onze aandacht.

In financiële zin is met name 2019 een goed (beleggings)jaar geweest. Duidelijk is wel dat de opbrengsten per jaar sterk fluctueren. Dit vraagt van ons een nadere bezinning op de wijze waarop we verder gaan met beleggingen en meer in het algemeen met ons vermogen: welk deel willen we blijvend op welke wijze beleggen en welk deel kunnen we jaarlijks aanwenden?

3. Onze visie voor de toekomst van de Diaconie in Groningen

3.1 Uitgangspositie

Stad en wijk

De Protestantse Diaconie in Groningen bestaat uit twee geledingen:

- Een stedelijk College van Diakenen, met afvaardiging uit de vijf wijkdiaconieën.
- Vijf wijkdiaconieën

De leden van het College hebben daarin zitting zonder last of ruggenspraak, maar onderhouden uiteraard wel contacten met hun wijkdiaconie.

Het ligt voor de hand om primair in de wijken op te pakken wat daar het beste kan plaatsvinden. De wijkdiaconieën kennen de kerkleden, de gemeenschap in en rond de kerk maar ook de organisaties op wijkniveau. Het CvD zet zich in om de wijkdiaconieën te faciliteren optimaal hun werk te kunnen doen, en daarvoor de middelen aanreiken.

Tegelijkertijd zien we specifieke diaconale opgaven die beter op stedelijk dan wel overkoepelend niveau kunnen worden opgepakt. Naast stedelijke samenwerkingsrelaties geldt dat ook voor de financiering van projecten.

We prijzen ons gelukkig met de vele tientallen diakenen en andere vrijwilligers die zich in de wijken actief inzetten voor allerlei activiteiten, niet zelden samen met wijkbewoners. Ook op stedelijk niveau zijn er veel kerkelijke vrijwilligers actief, voor onder meer vluchtelingen, asielzoekers en in de daklozenopvang. Stille werkers, maar daarom niet minder belangrijk. Zij bepalen mee het gezicht van de diaconie en van de PGG in de stad

Kerk en diaconie

De diaconale taak van de PGG is ondergebracht in een zelfstandige rechtspersoon. Het diaconale beleid sluit dan ook aan bij het beleid van de Algemene Kerkenraad en wordt door de AK vastgesteld. De gelden die de Diaconie beheerd zijn met een diaconaal oogmerk aan haar toevertrouwd. Ons streven is om vanuit onze eigen verantwoordelijkheid een optimale relatie te onderhouden met de AK, en goed afgestemd en samenhangend beleid te voeren met de kerkelijke gemeente.

Daarnaast is het CvD ook het bestuur van het Groene Weeshuisfonds, dat een eigen doelstelling kent en meer zich richt op jeugd en jongeren en cultuur. Uitgaven doen we zoveel mogelijk in de geest van de oprichters en het beleid tot nu toe.

3.2 Visie

Stad en wereld zijn het werkgebied voor de Protestantse Diaconie Groningen. Zij heeft daar in het bijzonder aandacht voor mensen in de marge, voor mensen in moeilijke, soms zelfs uitzichtloze situaties. Ieder mens telt, ongeacht zijn situatie.

Diaconaat begint aan de avondmaalstafel, maar krijgt handen en voeten midden in het alledaagse. Diaconaat is werken vanuit de basis. Het is een opdracht aan alle gelovigen en de diaconie wil daar een actieve en ondersteunende rol in spelen.

De kerk is er ten dienste van stad en wereld. Niet andersom.

Niet voor, maar mét de ander

Diaconaat is geen eenrichtingsverkeer. Ieder mens heeft talenten, ook mensen in de marge. Reden voor ons om hen als gelijkwaardig én deskundige te zien en niet slechts als hulpvrager. We dringen niets op. Diaconaat begint bij het oog hebben voor onrecht, en bij goed luisteren naar de betrokkenen zelf. Een eindje meelopen, samen bezien wat écht nodig is. Dat kan per persoon

verschillen, zo blijkt uit de individuele hulpverlening. Maar soms is ook een collectieve aanpak of meedoen aan een collectieve actie nodig om meer gewicht in de schaal te leggen.

Alleen vanuit die principiële gelijkwaardigheid kan ons werk vrucht dragen, in de hoop op Gods zegen.

Samen sterk

Meer dan voorheen willen we samenwerken met andere kerken en organisaties. Samen sta je sterker, niet alleen bij incidentele acties, maar ook structureel. Vanuit verschillende invalshoeken kun je prima samenwerken om gemeenschappelijke doelen te bereiken. Je stem wordt luider, je activiteiten breder gedragen en ieders talenten beter benut.

3.3 Toekomstbeeld

Vanuit deze visie gaan we de komende jaren verder aan de slag, verder uitweken en in praktijk brengen.

Bij onze diaconale presentie in de stad Groningen hoort het beeld van een netwerk met een heldere kern. -- *Illustratie nog aan te passen!* --

Basis: kern en netwerk

De basis ligt in de ontmoeting met onze naaste en krijgt vorm in de verdere versterking van het functioneren in het brede netwerk van de PGG en de relaties van de PGG. Dit netwerk bestrijkt de hele stad en richt zich lokaal op de wijken.

De kern is nieuw: het is de functie die wij als diaconie willen vervullen in dit netwerk. Een functie die nader vorm moet krijgen, maar die in ieder geval voor organisaties en burgers duidelijk, vindbaar én merkbaar is.

3.4 Doelstelling en aanpak

Gegeven ons toekomstbeeld stellen we ons doelen op twee fronten: het versterken van onze kernfunctie en het versterken van de netwerkfunctie. Deze twee functies zijn nauw met elkaar verbonden. Onderstaand wordt dit kort uitgewerkt.

Versterken kernfunctie

We willen onze positie in de stad versterken en de functies die we ambiëren vorm en inhoud geven. Kortom: we willen een zichtbare kern vormen. Als werktitel gebruiken we hiervoor het concept '*diaconale kernfunctie*²'. Het gaat ons bij de vormgeving van dit concept allereerst om de functies die we willen vervullen en de activiteiten die we organiseren. Ook hier geldt: herkenbaar, maar samen met anderen, oecumenisch in de meest brede zin van het woord.

De functies van een 'diaconale kernfunctie' zijn in ieder geval:

- *Kenniscentrum*: zichtbaar maken van lokale initiatieven, leren van elkaars ervaringen, toerustingsmateriaal ontwikkelen voor diakenen en diaconale vrijwilligers, expertise invliegen)
- *Ontmoetingsplek*: elkaar bemoedigen (ervaringsdeskundigen, vrijwilligers, professionals), samen eten, verhalen en ervaringen delen, bewustwording van het diaconale weefsel in de stad.
- *Aanspreekpunt*: een lage drempel voor ervaringsdeskundigen, voor iemand met een hulpvraag. Een benaderbare plek voor wie meer wil weten over diaconale presentie in Groningen.
- *Stem in de stad*: Vanuit betrokkenheid op mensen in de marge en met kennis van zaken mengt de diaconie zich in het publieke debat en gaat ze het gesprek aan met politici en bestuurders.

We zijn op zoek naar een stedelijke plek, een broedplaats, een uitvalsbasis voor deze functies. Hoe, waar en met wie we die plek moeten vormen staat nog niet vast.

Ontwikkelingsgericht werken

Het opstarten van deze nieuwe wijze van diaconaal present zijn vraagt geduld, toewijding en een luisterend oor voor de vragen die op ons afkomen. We willen het pad naar deze nieuwe werkwijze – naar de articulatie van een 'diaconale kernfunctie' - opgaan op een zorgvuldige wijze. Niet vanuit een aan de tekentafel te ontwikkelen projectmatig ontwerp, maar ontwikkelend met oog en oor voor de vragen vanuit de kerk en haar omgeving. En bovenal gegeven een diep besef wij onze diaconale presentie geen zaak is van mensen alleen maar een zaak van Christus.

Op deze wijze geeft ook de Diaconie invulling aan de transformatie van haar beleid aan de hand van de vier Benedictijnse kernbegrippen³:

- *Ausculda* (aandachtig luisteren om tot verstaan en actie te komen)
- *Conversio morum* (mores veranderen, oude patronen & reflexen doorbreken)
- *Obedientia* (Gehoorzaamheid aan de Stem van Christus)
- *Stabilitas* (het uithouden, erbij blijven)

We starten dan ook met een 'keukentafel'. Aan deze tafel brengen we een aantal voortrekkers samen. Zij gaan de invulling van het concept van een 'diaconale kernfunctie' in Groningen gaandeweg verder vormgeven. Het team van voortrekkers bestaat uit een diaconaal predikant en een diaconaal opbouwwerker, die samen tot taak krijgen als kwartiermakers aan de slag te gaan. Zij

² In lijn met de Beleidskaders PGG gebruikten we in de concept-versie van dit plan het begrip Diaconaal Centrum, maar dat begrip bleek beelden op te roepen die niet in lijn zijn met onze bedoeling. Daarom grijpen we terug op het begrip Kernfunctie.

³ Beleidskaders PGG

zullen binnen de lijnen van het beleidskader van de PGG en dit beleidsplan in nauwe afstemming met de Diaconie vervolgcacties uitzetten.

Daarbij is het van groot belang dat aansluiting wordt gezocht bij reeds bestaande initiatieven: we hoeven niet vanaf nul te beginnen met het werken aan het netwerk. Bij het vormgeven van een 'diaconale kernfunctie' maken we zo gebruik van de lessen die we leren van de diaconale en missionair-diaconale initiatieven in de stad Groningen (we noemen specifiek Het Pand, het project Buurtkerk en de evaluatie Diaconaal Predikanten in Zuid) en van de diaconale presentie zoals vormgegeven door diaconieën in andere steden in het land (Den Haag, Amsterdam). We beginnen met wat er is, brengen samen, leren over en weer en vormen zo een nieuwe stedelijke diaconale presentie in Groningen, waarin krachten worden gebundeld.

Versterken netwerkfunctie

Zoals eerder getoond zoeken we een nieuwe vormgeving van onze diaconale presentie in Stad in de vorm van een netwerk met een kern. De doelstelling met betrekking tot de kernfunctie zijn hiervoor uitgewerkt. Ook voor de netwerkfunctie stellen we ons beleidsdoelen. De Protestantse Diaconie Groningen streeft in de komende beleidsperiode de volgende doelen na ten behoeve van haar netwerkfunctie:

1. Versterken van de wijkdiaconieën en het diaconaal bewustzijn van de wijkgemeentes:
 - Door wijkgemeentes te stimuleren meer plek in te ruimen voor diaconie in de liturgie middels voorbeden, diaconale berichten en de viering van het avondmaal
 - Door het toerusten van wijkdiakenen
 - Door actief bij te dragen aan en samen te werken met de reeds lopende (missionair) diaconale initiatieven (projecten) die op verschillende plekken in de stad zijn vormgegeven zoals Het Pand, Project Buurtkerk (De Fontein) en nieuwe diaconale initiatieven die op andere plaatsen worden opgestart.
2. Actieve presentie en deelname aan het diaconaal netwerk in de stad:
 - Door actieve deelname aan het Diaconaal Platform
 - Door nauwe samenwerking met partners in de Oecumene (Missie 050, Stichting Quartermasters, Heel Groningen Helpt)
 - Door het mede-financieren van gezamenlijke activiteiten
3. Relatieopbouw met- en empowerment van mensen in de marge:
 - Door in te zoomen op de problematiek met behulp van mensen uit de eigen en uit andere organisaties in de stad die daar zicht op hebben.
 - Door samen te werken met partners die vanuit een andere invalshoek hetzelfde doel nastreven, zowel in de wijken als stadsbreed (burgerinitiatieven, WIJ-teams, basisscholen, wijkwerkplaatsen, kerken, Humanitas, INLIA, De Open Hof, Salmagundi, Moedige Dialoog Groningen, Sint Martinus' Pronkjewailn enz.).
 - Door op individueel niveau persoonlijke contacten te leggen, in de wijken maar ook stedelijk, dan wel door deze contacten mogelijk te maken.
4. Armoedeverlichting en -bestrijding en hulpverlening, dichtbij en veraf:
 - Door het zorgvuldig beoordelen van financiële hulpvragen
 - Door de samenwerking te versterken met partners als Stadjers Hand in Hand en Stichting Present
 - Door financiële ondersteuning van het werk van de wijkdiaconieën
 - Door het financieel ondersteunen van Kerk in Actie wat betreft acties in het buitenland

Verbinding en doorwerking: naar een ontwikkelagenda

Kern en netwerk vormen een geheel. Besluitvorming over inzet van de middelen van de Diaconie zal telkens zoveel mogelijk plaatsvinden met een blik op het geheel en met oog voor allen die hulp nodig hebben in de breedte van het gehele netwerk.

Om dit goed bij elkaar te brengen, en het geheel aan keuzes op een transparante manier vorm te geven, zullen we gaan werken met een nieuw instrument voor onze beleidsontwikkeling, namelijk een ontwikkelagenda. Deze ontwikkelagenda bevat de elementen in de beleidsontwikkeling die aandacht en uitwerking behoeven op de kortere of langere termijn en zal steeds besproken, bijgehouden en bijgewerkt worden. Wij zullen deze ontwikkelagenda gebruiken als een handvat voor de transformatie van het diaconale activiteitenpatroon zoals we dat voorzien: van klassiek goede doelenfonds naar een beleidsmatig werkend fonds.

4. Beleid inzake vermogen en toekenningen

4.1. Vermogenspositie

College van Diakenen

Het College van Diakenen beheert het diaconale vermogen van de Protestantse Gemeente Groningen. Het totale vermogen bedraagt ongeveer 3,5 miljoen euro. Een groot deel van deze som wordt beheerd door de Rabobank en zoveel mogelijk op maatschappelijk verantwoorde wijze belegd. De beleggingen waren altijd gericht op vermogensgroei, zodat het rendement aangewend kan worden voor de financiering van de werkzaamheden van het College. De jaarlijkse rendementen wisselen. In de afgelopen 5 jaar is gemiddeld een rendement behaald van 4%.

Protestantse Stichting Het Groene Weeshuis

Het College van Diakenen is daarnaast het bestuur van de Protestantse Stichting Het Groene Weeshuis. Deze stichting beheert een totaal vermogen van ongeveer 2 miljoen euro afkomstig uit het voormalige Groene Weeshuis (opgeheven in 1970). Deze middelen zijn bedoeld voor de ondersteuning van jeugd en jongeren in de meest brede zin van het woord en kunnen naar eigen inzicht van het bestuur daartoe worden aangewend.

In de statuten is dit als volgt vastgelegd:

“De stichting heeft als eerste doel de verzorging van wezen, waarvan de verzorging ten laste van de diaconie komt. Gezien het feit dat aan verzorging van wezen in een afzonderlijk weeshuis in de huidige tijd geen behoefte bestaat zullen, zolang er geen middelen nodig zijn voor de verzorging van wezen, de inkomsten van de stichting worden besteed aan het verlenen van steun aan werk ten behoeve van jongeren in de meest ruime zin”

Onderdeel van de Stichting Groene Weeshuis is het Van Swinderenfonds, ontstaan in de 19de eeuw door een schenking aan het Groene Weeshuis. Het betreft ongeveer 0,5 miljoen van het totale Groene Weeshuisfonds. Het rendement van dit fonds wordt, indien en voor zover het bestuur dat nodig acht, in de geest van de bedoeling van de schenker besteed aan instellingen of organisaties die zich inzetten voor of actief zijn op de gebieden opvang van jongeren, kunst, wetenschap en onderwijs.

4.2. Beleidslijnen 2021 – 2024 inzake aanwending middelen

Zoals uit het voorgaande hoofdstuk blijkt, werken we aan de transitie van een goede doelen fonds naar een beleidsmatig werkend fonds.

Voor de komende beleidsperiode is de inzet van onze middelen te verdelen over twee hoofdlijnen: meerjarige toezeggingen en incidentele aanvragen.

Meerjarige toezeggingen:

Om initiatieven ruimte te geven tot ontwikkeling te komen is het goed om in sommige situaties meerjarig toezeggingen te doen. Dit geeft enerzijds de ruimte om nieuwe initiatieven van de grond te krijgen, maar anderzijds ook de flexibiliteit om beleidsmatige keuzes te maken die passend zijn op een bepaald moment. Dit betekent dat we enerzijds ons meerjarig blijven verbinden aan bestaande initiatieven, maar ook zullen vernieuwen. Een belangrijke meerjarige vernieuwing betreft de ontwikkeling en uitwerking van de ‘diaconale kernfunctie’. Deze uitwerking vraagt om het vrijmaken van financiële ruimte.

Concreet:

Diaconale kernfunctie:

- Diaconaal predikant: continuering van de inzet van formatie ten behoeve van de diaconaal predikant. Op dit moment bedraagt die inzet 0,3 fte. Verwacht mag worden dat dit de komende jaren kan oplopen tot medio 0,5 fte. De diaconaal predikant vormt samen met de nieuw te werven diaconaal opbouwwerker het team van kwartiermakers die tot taak krijgt de articulatie van het concept 'diaconale kernfunctie' ter hand te nemen.
- Diaconaal opbouwwerker ten behoeve van het – samen met de diaconaal predikant - ontwikkelen van het concept 'diaconale kernfunctie': we gaan op zoek naar een kwartiermaker voor 0,5 fte.
- Verdere uitwerking 'diaconale kernfunctie': het CvD voorziet in de toekomst verdere inzet ten behoeve van de 'diaconale kernfunctie'. Een herschikking van functies is daarbij mogelijk.

Diaconale initiatieven binnen het netwerk van de PGG:

- Het Pand: Het CvD draagt ook in de komende beleidsperiode jaarlijks 25K bij aan de kosten van het succesvolle project Het Pand. Daarnaast willen we de relatie met Het Pand versterken in het netwerk van de Protestantse Diaconie.
- GSp: Het CvD zal opnieuw 50% van de kosten van de PGG voor de formatie van de studentenpredikant dragen (de resterende 50% van de PGG-bijdrage voor deze formatie draagt het CvK). Met de inzet van de studentenpredikant is een krachtige relatie gelegd met een grote doelgroep in onze universiteitsstad.
- Project Buurtkerk (Fontein): de formatie van de huidige diaconaal werker wordt voor 50% uit middelen van het CvD bekostigd en voor 50% door het CvK. Deze lijn zullen we in de jaren 2021 en 2022 doorzetten. In de loop van deze twee jaren zal duidelijkheid moeten ontstaan over het vervolg van dit diaconale project en zal op basis van gezamenlijke evaluatie een besluit over het vervolg worden genomen.

Diaconale initiatieven in het bredere netwerk:

- INLIA: de relatie met INLIA blijft onverminderd belangrijk. We zijn blij zo'n internationaal gerenommeerde organisatie in onze stad te hebben, ook als kennispartner.
- Stichting Present: in 2020 is ons contact met Present geïntensiveerd. Ook hebben we een substantiële bijdrage geleverd aan projecten van deze stichting. In de komende beleidsperiode gaan we onze samenwerking verder handen en voeten geven.
- Missie 050: Dit is het netwerk van Groningers, organisaties en kerken dat zich inzet voor de bloei van Groningen. Het doel is het versterken van burennetwerken in wijken, het tegengaan van sociaal onrecht en het werken aan een inclusieve stad. Missie050 is ontstaan vanuit Groningse kerken verbonden met het Evangelisch Contact Groningen (ECG), Raad van Kerken Groningen (RVK) en het Diaconaal Platform Groningen (DPG). Missie 050 heeft daarmee een christelijke identiteit. Het bestaansrecht ligt in de sociale infrastructuur verbeteren tussen kerk en wijk. Missie 050 is in formele zin een stichting in oprichting met naast een toezichhoudend bestuur ook een raad van deelnemers bestaande uit betrokkenen uit de 80 Groningse kerken en andere betrokkenen uit de stad. Vanaf het begin wil Missie050 een netwerkorganisatie zijn die sterke verwevenheid heeft met andere professionals uit diverse kerken en organisaties. De diaconaal predikant van de PGG zou ook vanuit/binnen of gerelateerd aan deze netwerkorganisatie kunnen gaan werken.
- Vereniging De Open Hof: deze Vereniging is tot stand gekomen vanuit kerkelijk initiatief. Al ruim dertig jaar wordt een gewaardeerde dagbesteding voor dak- en thuislozen gerealiseerd aan de Spilsluizen. Veel kerkelijke vrijwilligers zijn hierbij betrokken. In de afgelopen jaren kon de Open Hof jaarlijks een forse dotatie van de diaconie tegemoetzien. De Open Hof is echter een voorziening die principieel een overheidsverantwoordelijkheid is (waar overigens onze

vrijwilligers van harte aan meewerken). De gemeente Groningen draagt weliswaar bij voor specifieke onderdelen, maar naar ons oordeel te weinig gelet op haar taak als plaatselijke overheid. De financiële last die daarmee op de 7 deelnemende kerkgenootschappen wordt gelegd is daarmee feitelijk te hoog. Dankzij die bijdragen zien we overigens dat de financiële positie van de Vereniging in de afgelopen jaren sterk verbeterd is. Dit alles overwegende willen we de omvang van de bijdrage vanuit het CvD heroverwegen: hier past een grotere bijdrage vanuit de overheid.

Incidentele bijdragen

Het CvD staat onverminderd open voor incidentele aanvragen. Bij de beoordeling van deze aanvragen gelden voor het College enkele vaste aangrijpingspunten

1. De aanvraag moet passen bij onze missie en onze doelen als beschreven in dit plan (te onderscheiden naar College van Diakenen en Groene Weeshuis/Van Swinderen. Is dat het geval?
2. Is er sprake zijn van enige relatie met de PGG?
3. Is er een relatie met de stad Groningen?
4. In voorkomende gevallen kan hiervan gemotiveerd afgeweken worden.

Het onderliggende financiële criterium is uiteraard of er voldoende middelen zijn voor toekenning.

Verder hanteren we bij de afhandeling van aanvragen enkele basisafspraken:

- In de samenwerking met de wijkdiaconieën wordt de vaste regel gehanteerd dat aanvragen voor stille hulp (vallend onder punt 1) worden overgenomen door het College, zodra het gaat om bedragen van 500 euro of meer.
- In geval er aanvragen voor ondersteuning zijn die handelen rond asielzoekers of afgewezen asielzoekers wordt waar nodig advies ingewonnen bij INLIA.
- Als er sprake is van mogelijk politiek gevoelige kwesties wordt zo nodig advies gevraagd van KerkinActie

Investeren

In de groeiende samenwerking met partijen in de Stad is ook de vraag op tafel gekomen of het CvD bereid is een deel van haar vermogen aan te wenden voor de aankoop van vastgoed (nu nog in bezit van de Gemeente Groningen), om het zo voor een sociale ondernemer mogelijk te maken het werk als sociale onderneming aldaar voort te zetten. De eventuele mogelijkheden die deze samenwerking inhoudelijk zou kunnen bieden in de diaconale presentie in Groningen zullen nader worden onderzocht.

Onderzoek naar de casus – in samenwerking met alle relevante partijen in de PGG en de landelijke kerk - loopt inmiddels. De verwachting is dat we in het voorjaar van 2021 een besluit kunnen nemen. Dit heeft geen invloed op de begroting van 2021, maar zal worden meegenomen in de besluitvorming over het vermogensbeheer (zie volgende paragraaf).

4.3 Vermogensbeheer

Basis

Het vermogen wordt door een vermogensbeheerder van de RABO-bank beheerd.

- Uitgangspunten beheer portefeuille: Defensief. Tot 40% beleggingen in aandelen (levert rendement), overig in obligaties (nauwelijks bijdragend aan rendement).
- Het CvD heeft op dit moment geen beleggingsstatuut. We liften mee met het beleggingsfonds van de bank ook om de kosten zo laag mogelijk te houden. De uitgangspunten van het fonds zijn: Zoveel mogelijk maatschappelijk verantwoord beleggen en ook overwegen over te gaan naar Duurzaam beleggen.

- De komende periode gaan we een beleggingsstatuut opstellen. Er zijn landelijke richtlijnen en voldoende voorbeelden van andere diaconieën.
- Voor een deel is ons vermogen ook belegd bij Oikocredit. Dit vraagt om herziening, omdat Oikocredit in zijn huidige vorm stopt.

Naar de toekomst

In 2021 zal nader vastgesteld worden welke beleidslijnen we in ons vermogensbeheer zullen hanteren voor de komende periode. Dit in lijn met de oproep van de landelijke kerk tot inzet van vermogen in plaats van het op te potten. Ook hierbij staan de missie en de doelstellingen van de Diaconie centraal, we willen onze middelen inzetten voor de vragen van vandaag en morgen. Dit vraagt van ons een zorgvuldig besluit: welk deel van ons vermogen is jaarlijks inzetbaar, en op welke wijze beheren we ons basisvermogen zodanig dat nog vele jaren rendement kan worden voorzien.

We zijn ons er daarbij zeer van bewust dat de transitie naar een beleidsmatig werkend fonds in de komende beleidsperiode in eerste aanleg zal leiden tot een (sterk) verhoogde inzet van het vermogen zoals we dat al vele jaren beheren.

5. Overig aandachtspunten

Kerkelijk Bureau

Het kerkelijk bureau van de PGG verzorgt de financiële administratie van de diaconie, waarvoor ze een bekostiging ontvangt.

Communicatie

Communicatie is essentieel in de verbinding tussen mensen, ook ten aanzien van diaconale activiteiten. Hier is nog een professionaliseringsslag te maken. De situatie rond corona kan een impuls hiervoor zijn. Dit kan alleen in samenwerking tussen AK en CvD worden opgepakt door het laten opstellen van een gedegen communicatieplan.

Inzet op vernieuwende initiatieven alsook een zekere professionalisering van het beheer zijn noodzakelijk. Het benoemen van een stedelijk aanspreekpunt en woordvoerderschap voor de media kan een optie zijn. Te denken valt bijvoorbeeld aan een stads- of een diaconaal predikant.

Kerk in Stad

Kerk in Stad is het kleurrijke tweewekelijks informatiemagazine met artikelen en wijkberichten. De meeste abonnees zijn lid van de PGG. Ook is er informatie in te vinden vanuit de Open Hof, het Groninger Studentenpastoraat, de Pepergasthuisgemeente en de Protestantse gemeente Damsterboord.

Het aantal abonnees neemt steeds verder af, reden voor de uitgever maar ook voor het bestuur en de redactie van KiS om binnenkort met een plan te komen voor een betere en bredere informatievoorziening, op basis van de nieuwste technieken en ook niet alleen voor kerkleden maar ook voor de buitenwereld.

KiS ontvangt van de diaconie een jaarlijkse bijdrage.

Website PGG

De website van de PGG is sterk verouderd. Vernieuwing staat hoog op de agenda van de AK en de diaconie. Ons werk hoeft niet onder de korenmaat te blijven.

Tot slot

In deze visienota hebben we onze visie en uitgangspunten geformuleerd. Maar diaconaat betekent vooral ook: doen. We realiseren ons dat dit van ons als College van Diakenen ook meer organisatorisch vermogen vraagt.

We willen onze hand niet overspelen door alles tegelijkertijd aan te pakken. We schetsen hier een perspectief dat we gaandeweg met velen om ons heen verder invullen. Al lerend van wat we doen gaan we voorwaarts, en stellen de koers bij als dat nodig blijkt te zijn. Dat vraagt van ons om een houding om je expliciet aan te laten spreken op wat je doet – of nalaat.